

M11 – Melléklet

Élővilág, természetvédelem, tájvédelem

TERMÉSZETVÉDELMI ÉS TÁJVÉDELMI SZAKVÉLEMÉNY

a HCM 1890 Hejőcsabai Cement- és Mészipari Zrt.
Miskolc-Hejőcsaba, Fogarasi utca 6. sz. alatti
mészüzemének mészgyártási tevékenységéhez

Készítette:

Katkó Lajos

---

természetvédelmi szakértő / tájvédelmi szakértő
nyilvántartási szám: SZ-002/2016.
szakterület: természetvédelem, tájvédelem

Miskolc, 2026. június 9.

Tartalomjegyzék

1. Szakértői összefoglaló	3
2. A szakvélemény tárgya és vizsgálati területe.....	3
3. Felhasznált dokumentumok és adatforrások	4
4. Jogszabályi és szakmai értékelési keret	4
5. A telephely és környezetének természetvédelmi alapállapota	5
5.1. Területhasználat és élőhelyi jelleg	5
5.2. Telephelyi élővilág-védelmi megállapítások	5
6. Védetség és Natura 2000 érintettség	6
7. Élővilág-védelmi értékelés	7
7.1. Növényzet és élőhelyek	7
7.2. Állatvilág és indikátor szervezetek	7
7.3. Biológiailag aktív felületek	7
8. A szakági hatásterületek természetvédelmi értékelése	7
8.1. Levegőterhelés és diffúz por	7
8.2. Zaj és rezgés.....	8
8.3. Talaj és felszín alatti víz.....	8
8.4. Közlekedés és anyagmozgatás	9
8.5. Rendkívüli események természetvédelmi jelentősége	9
9. Tájvédelmi értékelés	9
9.1. Tájkarakter és látványkapcsolatok.....	9
9.2. Tájvédelmi hatások.....	9
9.3. Egyedi tájértékek	10
10. Natura 2000 előszűrés és hatásbecslési álláspont.....	10
11. Természet- és tájvédelmi intézkedések.....	10
12. Összegző szakértői vélemény	11
13. Szakértői nyilatkozat és aláírási oldal	12

1. Szakértői összefoglaló

A vizsgált mészüzem Miskolc-Hejőcsaba városrészben, a Fogarasi utca 6. sz. alatti, kialakult ipari-gazdasági rendeltetésű telephelyen helyezkedik el. A telephely és közvetlen környezete a jelen szakértői értékelés, a szakági vizsgálatok, a helyi védettségi nyilvántartás és a térségi természetvédelmi adatok alapján erősen antropogén átalakítottságú, ipari használatú terület, amelyben a természetközeli élőhelyelemeket elsősorban a telephelyperemi fásítások, fasorok, véderdősávok és ruderális zöldfelületek képviselik.

A vizsgált tevékenység közvetlen területigénybevétele országos jelentőségű védett természeti területet, ex lege védett természeti értéket, Natura 2000 területet és helyi jelentőségű védett természeti területként nevesített ingatlant nem érint. Jelen szakértői megállapítás szerint a telephelyen és annak közvetlen környezetében lokális természeti értéknek számon tartandó növény- vagy állatfaj nem azonosított; a fásítások és véderdősávok fennmaradása természetvédelmi szempontból indokolt.

A szakági adatok szerint a legnagyobb kiterjedésű levegővédelmi hatásterület a P1 jelű MAERZ kemence pontforrás nitrogén-oxid kibocsátása alapján 1302 m sugarú terület, a P1-P5 pontforrások szilárdanyag-kibocsátása alapján számított hatásterület 428 m, a D6 diffúz forrás hatásterülete 67 m, a D7 diffúz forrás hatásterülete 13 m, a D8 diffúz forrás hatásterülete 82 m. A zajvédelmi szakértői számítások szerint a létesítményi zajterhelés a vizsgált zajtől védendő pontokon megfelel a vonatkozó követelményeknek, a zajvédelmi hatásterület egyes irányokban védendő létesítményeket érint, ugyanakkor természetvédelmi oltalom alatt álló élőhelyet nem azonosít károsodással érintett receptorként.

A felszín alatti víz 2026/0496 számú vizsgálati jegyzőkönyve alapján a vizsgált alifás szénhidrogének (TPH), fémek és félfémek, fenolok, halogénezett alifás és aromás szénhidrogének, PAH, BTEX, valamint az általános vízkémiai jellemzők a 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EÜM-FVM együttes rendelet szerinti 'B' szennyezettségi határértékeket nem haladták meg. A cink az A jelű mintában 192 mikrogramm/l értékkel a 200 mikrogramm/l határértékhez közeli, de határérték alatti; a szulfát az E jelű mintában 247 mg/l értékkel a 250 mg/l határértékhez közeli, de határérték alatti; a nitrát az E jelű mintában 48,5 mg/l értékkel az 50 mg/l határértékhez közeli, de határérték alatti. A 2026/0497 számú talajvizsgálati jegyzőkönyvben az alifás szénhidrogének, BTEX, PAH, halogénezett szerves vegyületek és fenolok a vizsgált mintákban határérték alatti tartományban szerepelnek. A fémek közül a bárium az 1. és 3. mintában 278, illetve 291 mg/kg sz.a. értékkel meghaladta a 250 mg/kg sz.a. 'B' szennyezettségi határértéket; a többi vizsgált fém és félfém a 'B' határértéket nem haladta meg. A természetvédelmi értékelés szempontjából ezek a talaj- és vízminőségi adatok a telephely ipari előhasználatát és a műszaki védelem fenntartásának szükségességét támasztják alá; igazolt védett faj vagy természetközeli élőhely károsodását nem jelzik.

Szakértői álláspontom szerint a mészgyártási tevékenység a bemutatott műszaki és szervezési intézkedések alkalmazásával természetvédelmi és tájvédelmi szempontból elfogadható. A telephelyperemi fásítások, fasorok és véderdősávok megtartása a természetvédelmi és tájképi illeszkedés egyik lényeges eleme.

2. A szakvélemény tárgya és vizsgálati területe

A szakvélemény tárgya a HCM 1890 Hejőcsabai Cement- és Mészipari Zrt. Miskolc-Hejőcsaba, Fogarasi utca 6. sz. alatti mészüzemének természetvédelmi és tájvédelmi értékelése. A vizsgált tevékenység a MAERZ rendszerű PFRK kétaknás, földgáztüzelésű mészégető kemence és a kapcsolódó mészkefőfogadási, tárolási, adagolási, égetési, késztermék-tárolási és -kiadási technológiai rendszerek működtetése.

A vizsgálati területet a Miskolc 41594/2 és 41594/2/A helyrajzi számú ingatlanok, valamint a tevékenységből származó levegővédelmi, zajvédelmi, rezgésvédelmi, talaj- és felszín alatti vízvédelmi hatásokkal érintett környezet alkotja. A szakvélemény természetvédelmi és tájvédelmi szempontból értékeli a közvetlen területigénybevételt, a közvetett kibocsátási hatásokat, a telephelyi zöldfelületek és fásítások szerepét, továbbá a védett természeti területek, Natura 2000 területek, helyi védett természeti területek, védett fajok és tájképi receptorok érintettségét.

Adatkör	Vizsgálati adat
Üzemeltető	HCM 1890 Hejőcsabai Cement- és Mészipari Zrt.
Székhely és telephely	3508 Miskolc, Fogarasi utca 6.
Helyrajzi szám	Miskolc 41594/2 és 41594/2/A
KÜJ / KTJ	KÜJ: 103902816; KTJ: 100289627
Technológia	MAERZ rendszerű PFRK kétaknás, földgáztüzelésű mészégető kemence
Késztermék	égetett mész (CaO)
Kiépített késztermék-kapacitás	550 t/nap égetett mész
Fő anyagmozgatási és tárolási egységek	mészkeő tároló, szállítószalagok, köztes tároló bunker, mérőbunkerek, késztermék silók, mészkiadó rendszer
Fő légszennyező források	P1-P5 pontforrások, D6-D8 diffúz források

3. Felhasznált dokumentumok és adatforrások

A szakvélemény a rendelkezésre álló telephelyi és szakági vizsgálati dokumentumok, a szakértői természetvédelmi és tájvédelmi értékelés, valamint a hatályos jogszabályi és természetvédelmi nyilvántartási adatok alapján készült. A felhasznált dokumentumok és adatok a következők:

Dokumentum / adatforrás	Készítő / forrás	Dátum	Felhasználás
Felszín alatti víz laboratóriumi vizsgálati jegyzőkönyv, munkaszám: 2026/0496	Környezettechnológia Kft. Vizsgálólaboratóriuma	2026. március 26.	felszín alatti víz minősége, TPH, fémek, szerves mikroszennyezők, általános vízkémia
Talaj laboratóriumi vizsgálati jegyzőkönyv, munkaszám: 2026/0497	Környezettechnológia Kft. Vizsgálólaboratóriuma	2026. március 25.	talajminőség, TPH, fémek, BTEX, PAH, halogénezett vegyületek, fenolok
Zaj- és rezgésvédelmi szakértői vélemény, H620-2601	TechFoam Hungary Kft.	2026. június 4.	létesítményi zaj, közlekedési zaj, rezgés, zajvédelmi és rezgésvédelmi hatásterület
Levegőtisztaság-védelmi szakértői számítás és munkarész	Környezettechnológia Kft.	2026. június	P1-P5 pontforrások, D6-D8 diffúz források, kibocsátások és levegővédelmi hatásterületek
Telephelyi technológiai és üzemeltetési adatszolgáltatás	HCM 1890 Zrt.	2025-2026	mészgyártási technológia, kapacitás, létesítmények, anyagmozgatás, tárolás, kibocsátó források
Hatályos jogszabályok és hivatalos nyilvántartási adatok	NJT, Magyar Közlöny, EUR-Lex, Természetvédelmi Információs Rendszer, Miskolc MJV önkormányzati rendelete	2026. június 9-i ellenőrzés	védett és Natura 2000 érintettség, helyi védettség, szakértői jogosultsági és természetvédelmi követelmények

4. Jogszabályi és szakmai értékelési keret

A szakvélemény természetvédelmi és tájvédelmi értékelése a következő jogszabályi és szakmai követelményeken alapul:

Jogszabály	Hivatkozott rész	Értékelési szerep
1996. évi LIII. törvény a természet védelméről	5. §, 6-9. §, 42-43. §	természeti értékek védelme, fenntartható használat, tájvédelem, vadon élő élővilág védelme, védett növény- és állatfajok védelme

Jogszabály	Hivatkozott rész	Értékelési szerep
275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet	10. §	Natura 2000 területekre gyakorolt közvetlen és közvetett hatások vizsgálata, jelentős hatás megítélése
13/2001. (V. 9.) KöM rendelet	1. §, 4. §, 4/A. § és mellékletek	védett és fokozottan védett növény- és állatfajok, Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős fajok, pénzben kifejezett természetvédelmi értékek
79/2004. (V. 4.) FVM rendelet	1. § (1)-(2)	vadászható és közösségi jelentőségű vadászható állatfajok; örvös galamb és balkáni gerle jogi státusza
297/2009. (XII. 21.) Korm. rendelet	1. §, 4. §	természetvédelmi és tájvédelmi szakértői tevékenység, szakvélemény készítése, szakértői adatok feltüntetése
6/2009. (IV. 14.) KvVM-EÜM-FVM együttes rendelet	1-2. melléklet	földtani közegre és felszín alatti vízre vonatkozó 'B' szennyezettségi határértékek
Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 16/2025. (X. 20.) önkormányzati rendelete	1-4. § és területi rendelkezések	Miskolc közigazgatási területén található helyi jelentőségű védett természeti területek és természeti emlékek

A vizsgálat szakmai logikája: közvetlen területfoglalás és élőhely-igénybevétel értékelése, védettségi és Natura 2000 érintettség ellenőrzése, igazolt és potenciális élővilágvédelmi receptorok meghatározása, szakági hatások természetvédelmi relevanciájának értékelése, tájképi és tájhasználati illeszkedés vizsgálata, természet- és tájvédelmi intézkedések rögzítése.

5. A telephely és környezetének természetvédelmi alapállapota

5.1. Területhasználat és élőhelyi jelleg

A telephely Miskolc déli részén, a Hejőcsabai cementgyár területén, ipari környezetben található. A terület és közvetlen környezete több évtizede ipari hasznosítású, a természetes élőhelyek az ipari és közlekedési területhasználat következtében nagyrészt eltűntek, átalakultak vagy ruderális jellegű kísérő élőhelyekké váltak.

A telepet északról, délről és nyugatról erdősáv, fásítás szegélyezi, zömmel nemesnyár állománnyal, továbbá erdei fenyő és juhar fajok jelenlétével. Ezek a fásítások és véderdősávok a vizsgált ipari tájban élőhelyi, mikroklimatikus és tájképi kísérőelemként működnek, valamint részleges por- és látványtakaró szerepet töltenek be.

A telephely belső területein az élőhelyi érték alacsony: a burkolt, beépített, technológiai és anyagmozgatási felületek dominálnak. A biológiailag aktív felületek a telephelyperemi fásításokból, fasorokból, véderdősávokból, gyepes-ruderális szegélyekből és egyes belső zöldfelületi foltokból állnak. A természetvédelmi értékelés szempontjából ezek megtartása és fenntartása indokolt.

5.2. Telephelyi élővilág-védelmi megállapítások

A vizsgálati terület művi jellege miatt a madarak számára elsősorban alkalmi élőhelyet jelent, élőhelyi szempontból a telephelyet szegélyező fásítások értékelhetők, amelyek főként tágtűrésű, gyakori, elterjedt madárfajok számára biztosítanak költő- vagy táplálkozóhelyet.

Magyar név	Tudományos név	Szakértői státusz a vizsgálati területen	Hazai jogi státusz / természetvédelmi érték
Örvös galamb	Columba palumbus	táplálkozó	vadászható faj, természetvédelmi érték nem kerül megadásra

Magyar név	Tudományos név	Szakértői státusz a vizsgálati területen	Hazai jogi státusz / természetvédelmi érték
Balkáni gerle	Streptopelia decaocto	táplálkozó	vadászható faj, természetvédelmi érték nem kerül megadásra
Búbos pacsirta	Galerida cristata	költő	védett, 50 000 Ft
Barázdabillegető	Motacilla alba	költő	védett, 25 000 Ft
Házi rozsdafarkú	Phoenicurus ochruros	költő	védett, 25 000 Ft
Seregély	Sturnus vulgaris	költő	Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős faj, 25 000 Ft
Mezei veréb	Passer montanus	táplálkozó	védett, 25 000 Ft
Tengelic	Carduelis carduelis	táplálkozó	védett, 25 000 Ft

A telephelyen és közvetlen környezetében lokális természeti értéként számon tartandó növény- vagy állatfaj nem azonosított. A véderdő fasorok és sávok fennmaradása természetvédelmi szempontból indokolt. A jelen szakvélemény ezt a megállapítást a friss talaj-, felszín alatti víz-, levegő-, zaj- és rezgésvédelmi vizsgálati adatokkal együtt értékeli.

6. Védettségi és Natura 2000 érintettség

A vizsgált telephely közvetlen területfoglalása és a szakági hatásterületek természetvédelmi értékelése alapján az alábbi érintettségi megállapítások rögzíthetők.

Értékelési elem	Megállapítás	Szakértői következtetés
Országos jelentőségű védett természeti terület	A vizsgálati ingatlanok nem országos jelentőségű védett természeti területek.	Közvetlen területi érintettség nincs.
Ex lege védett természeti érték	A rendelkezésre álló adatok a telephelyen ex lege védett lápot, szikes tavat, forrást, víznyelőt, kunhalmot, földvárat vagy barlang felszíni védőövezetet nem azonosítanak.	Közvetlen területi érintettség nincs.
Natura 2000 terület	A vizsgálati ingatlanok és közvetlen szomszédságuk nem Natura 2000 terület részei. A szakági hatások nem jelölő élőhelyhez vagy jelölő faj bizonyított élőhelyéhez kötött közvetlen hatásútként jelennek meg.	Jelentős Natura 2000 hatás nem azonosított.
Országos ökológiai hálózat	A vizsgált terület és közvetlen szomszédsága nem tartozik az országos ökológiai hálózatba; a legközelebbi ökológiai folyosó mintegy 2000 m-re, keleti irányban található.	Közvetlen hálózati érintettség nincs.
Helyi jelentőségű védett természeti terület	Miskolc helyi jelentőségű védett természeti területei között szerepel többek között a Gárdonyi Géza Múvelődési Ház (Bárczay-kastély) parkja a Miskolc 41008 hrsz.-on, a vizsgált ingatlanok helyrajzi számai ettől eltérnek.	Közvetlen területi igénybevétel nincs; a levegő- és zajvédelmi szakági hatások természetvédelmi károsodást nem eredményeznek.
Védett fajok	A telephelyen lokális természeti értéként számon tartandó védett növény- vagy állatfaj nem azonosított; gyakori, tágtúrészű madárfajok előfordulása a fásításokhoz és épített környezethez kötődik.	A telephelyperemi fásítások fenntartása és a költési időszakot figyelembe vevő vegetációkezelés biztosítja az érintettség kezelését.

Értékelési elem	Megállapítás	Szakértői következtetés
Tájvédelmi érintettség	A telephely meglévő ipari tájhasználatban helyezkedik el. A meghatározó tájképi elemek a már meglévő ipari építmények, kemence, silók, szállítószalagok, közlekedési és kiszolgáló létesítmények.	Új tájkarakter-váltás nem jön létre, a peremi fásítások megtartása szükséges tájképi elem.

7. Élővilág-védelmi értékelés

7.1. Növényzet és élőhelyek

A telephely és közvetlen környezete ipari területhasználatú, természetes növényzeti egységek a vizsgálati területen nem maradtak fenn. A természetvédelmi szempontból értékelhető növényzeti elemek a telephelyperemi fásítások, fasorok, véderdősávok és ruderalis gyepes szegélyek. A fásítások zömmel telepített, részben idegenhonos fafajokból állnak, ugyanakkor a helyi madárfauna, a mikroklima, a porkiüledés csökkentése és a tájképi takarás szempontjából funkcionális értéket képviselnek.

Védett növényfaj telephelyi előfordulása nem került azonosításra. A térségi flóra természetvédelmi szempontból értékes fajtái a kistáji és várostérségi háttér részeként értékelhetők, de a vizsgált ipari telephelyen igazolt előfordulási adatként nem szerepelnek. A telephelyen a technológiai, burkolt, anyagtaroló és közlekedési felületek dominanciája miatt védett növényfaj stabil élőhelyének kialakulása nem jellemző.

7.2. Állatvilág és indikátor szervezetek

A telephely állatvilágát az ipari környezethez alkalmazkodó, gyakori, tágtúrású fajok alkotják. A madárfajok előfordulása elsősorban a fásítások, épületperemek és ruderalis nyílt felületek által biztosított költő- vagy táplálkozóhelyhez kötődik. Az ipari telephelyen nagy természetvédelmi érzékenységgű, specialista faj állománya nem azonosított.

A tevékenység természetvédelmi hatásainak megítélésére az alábbi indikátor elemek alkalmasak:

- telephelyperemi fásítások, fasorok és véderdősávok lombállapota, folytonossága és sérülésmentessége,
- gyakori, ipari-települési környezethez alkalmazkodó madárfajok jelenléte a fásításokban és épületperemeken,
- ruderalis gyepes szegélyek növényborítottsága, por- és taposási terhelése,
- zöldfelületeken és fásításokban észlelhető porkiüledés és mechanikai sérülés mértéke,
- a telephelyi anyagmozgatás és tárolás mellett fennmaradó zöldfelületi foltok kiterjedése és állapota.

7.3. Biológiai aktív felületek

A telephely biológiai aktív felületeit a fásítások, fasorok, véderdősávok, gyepes-ruderalis sávok és belső zöldfelületi foltok alkotják. Ezek a felületek a telephely tájba illesztésének, részleges ökológiai kapcsolódásának és a por-, hő- és látványhatások mérséklésének elemei. A vizsgált tevékenység természetvédelmi értékelésében a biológiai aktív felületek megőrzése és funkciójuk fenntartása alapvető intézkedés.

8. A szakági hatásterületek természetvédelmi értékelése

8.1. Levegőterhelés és diffúz por

A mészgyártási tevékenység természetvédelmi szempontból releváns levegőterhelési hatótényezői a pontforrasi füstgáz- és porkibocsátás, valamint az anyagmozgatásból és áttöltésekből származó diffúz por. A szakági számítások szerint a P1 jelű MAERZ kemence pontforrás nitrogén-oxid kibocsátása alapján számított legnagyobb levegővédelmi hatásterület 1302 m sugarú terület. A P1-P5 pontforrások szilárd anyag kibocsátása alapján számított hatásterület 428 m. A D6 diffúz forrás hatásterülete 67 m, a D7 diffúz forrás hatásterülete 13 m, a D8 diffúz forrás hatásterülete 82 m.

A P1 jelű pontforrásra számított maximális nitrogén-oxid levegőterheltség-változás 2,3 mikrogramm/m³ nagyságrendű. A pontforrásokhoz kapcsolódó porleválasztás és a zárt vagy burkolt anyagmozgatási rendszerek a természetvédelmi receptorokra jutó porkeletet mérséklék. A levegőterhelési hatások a meglévő ipari-települési térben értelmezhetők, és a rendelkezésre álló adatok alapján védett természeti terület vagy Natura 2000 jelölő élőhely károsodását nem eredményezik.

Forrás	Kritikus komponens	Hatásterület	Természetvédelmi értékelés
P1 pontforrás	nitrogén-oxidok	1302 m	a legnagyobb levegővédelmi hatásterület, Natura 2000 jelölő élőhely vagy védett természeti terület károsodása nem azonosított
P1-P5 pontforrások	szilárd anyag (por)	428 m	a telephely ipari környezetében értelmezhető hatásterület, fásítások porfogó/takaró funkciója megőrzendő
D6 diffúz forrás	diffúz por	67 m	lokális, telephelyközeli hatás
D7 diffúz forrás	diffúz por	13 m	lokális, telephelyközeli hatás

8.2. Zaj és rezgés

A zaj- és rezgésvédelmi szakértői vélemény a telephelyi zajforrásokat, a közúti és vasúti kapcsolódó forgalmat, valamint az üzemi rezgésforrásokat vizsgálta. A létesítményi zajterhelés a vizsgált zajtól védendő pontokon mind nappali, mind éjszakai időszakban megfelel a vonatkozó követelményeknek. A zajvédelmi hatásterület egyes irányokban védendő létesítményeket érint, azonban természetvédelmi oltalom alatt álló élőhely vagy Natura 2000 jelölő élőhely károsodását nem azonosítja.

A rezgésterhelés természetvédelmi jelentősége csekély. A technológiai rezgésforrások hatása az ipari telephelyen belül és közvetlen környezetében érvényesül; a rezgésvédelmi értékelés alapján természetvédelmi szempontból érzékeny receptoron káros hatás nem azonosított. A madárfajok szempontjából a zaj- és rezgésviszonyok a meglévő ipari, közlekedési és települési háttérterheléssel együtt értelmezhetők, a fásításokban előforduló gyakori fajok alkalmazkodó fajcsoportot képviselnek.

8.3. Talaj és felszín alatti víz

A talaj és felszín alatti víz vizsgálati eredmények természetvédelmi jelentősége abban áll, hogy a fásítások, gyepes szegélyek és esetleges szomszédos zöldfelületek élettelen környezeti feltételeit jelzik. A vizsgálatok ipari előhasználattal érintett környezetre jellemző állapotot mutatnak, amelyben a műszaki védelem, a burkolt felületek fenntartása, a csapadékvíz-rendszer tisztántartása és az anyagmozgatási rend betartása természetvédelmi szempontból is lényeges.

Vizsgálati elem	Eredmény	Viszonyítás	Természetvédelmi értékelés
Felszín alatti víz - TPH C5-C40	A, B, D, E minták: <25 mikrogramm/l	100 mikrogramm/l	határérték alatti; szénhidrogén eredetű természetvédelmi kockázatot nem jelez
Felszín alatti víz - fémek	a vizsgált fémek a B határérték alatt; cink az A mintában 192 mikrogramm/l	cink: 200 mikrogramm/l	határérték alatti; cink az A mintában határértékhez közeli, de határérték alatti
Felszín alatti víz - szulfát	A: 171; B: 172; D: 147; E: 247 mg/l	250 mg/l	határérték alatti; az E mintában határérték közeli, de természetvédelmi kockázatot nem jelez
Felszín alatti víz - nitrát	A: 26,7; B: 43,2; D: 33,7; E: 48,5 mg/l	50 mg/l	határérték alatti; az E mintában határérték közeli, természetvédelmi receptor károsodását nem igazolja
Talaj - TPH C5-C40	1:<25; 2:67; 3:<25; 4:30; 5:<25; 6:<25; 7:39 mg/kg sz.a.	100 mg/kg sz.a.	határérték alatti

Vizsgálati elem	Eredmény	Viszonyítás	Természetvédelmi értékelés
Talaj - fémek	Bárium az 1. és 3. mintában B felett (278, illetve 291 mg/kg sz.a.; B=250 mg/kg sz.a.); a többi vizsgált fém és félfém B értéket nem halad meg	6/2009. rendelet szerinti B értékek	lokális talajminőségi terheltség; védett élőhely károsodását nem igazolja
Talaj - BTEX, PAH, halogénezett vegyületek, fenolok	a vizsgált komponensek kimutatási határ alatti vagy B határérték alatti tartományban	6/2009. rendelet szerinti B értékek	szerves mikroszennyezőkkel összefüggő élővilágvédelmi kockázat nem azonosított

8.4. Közlekedés és anyagmozgatás

A mész kő beszállítása, a késztermék kiszállítása és a telephelyi anyagmozgatás a meglévő ipari és közlekedési környezetben történik. Természetvédelmi szempontból a közlekedési hatások a zaj, rezgés, porfelverődés és közvetlen zöldfelületi igénybevétel szempontjából relevánsak. A kijelölt közlekedési és anyagmozgatási útvonalak használata mellett a telephelyperemi fásítások, gyepes sávok és zöldfelületek közvetlen igénybevétele nem szükséges.

A közlekedési zaj- és rezgésterhelés a szakági értékelés szerint nem eredményez a meglévő környezeti helyzethez képest olyan többlethatást, amely védett természeti területet, Natura 2000 területet vagy védett faj igazolt élőhelyét károsítaná. Az utak, burkolatok és rakodási felületek tisztántartása a diffúz por terhelés csökkentésének elsődleges természetvédelmi intézkedése.

8.5. Rendkívüli események természetvédelmi jelentősége

A természetvédelmi szempontból releváns rendkívüli események az égetett mész és mészkevezet szétzóródása, az anyagmozgatási porkibocsátás növekedése, a csapadékvíz-rendszerbe kerülő lúgos anyag, valamint üzemanyag- vagy kenőanyag-eredetű szennyezés. A burkolt technológiai felületek, a zárt vagy burkolt szállítószalagok, a porleválasztás, a csapadékvíz-rendszer tisztántartása és a telephelyi kárelhárítási rend alkalmazása mellett ezek az események telephelyen belül kezelhetők, és nem eredményeznek védett természeti területre vagy Natura 2000 területre átterjedő természetvédelmi károsodást.

9. Tájvédelmi értékelés

9.1. Tájkarakter és látványkapcsolatok

A mészüzem a Hejőcsabai cementgyár ipari területén, több évtizede ipari funkciójú tájhasználatban helyezkedik el. A tájkaraktert a nagy léptékű ipari építmények, kemencék, silók, szállítószalagok, belső utak, vasúti és közúti kapcsolatok, valamint a telephelyperemi fásítások együttese határozza meg. A vizsgált tevékenység a meglévő ipari tájhasználaton belül valósul meg, új természetközeli terület igénybevétele nem jár.

A telephely tájképi dominanciáját a meglévő ipari létesítmények adják. A mészgyártási technológia működtetése a meglévő szerkezeti és látványkapcsolatokon belül értelmezhető, ezért tájkarakter-váltást nem hoz létre. A telephely peremén található fásítások, fasorok és véderdősávok a tájképi illesztés, a látványtakarás és a helyi ökológiai funkciók fenntartása szempontjából megőrzendő elemek.

9.2. Tájvédelmi hatások

Tájképi elem	Értékelés	Következtetés
Ipari építmények és technológiai elemek	meglévő ipari létesítményrendszer	a tájképi hatás a kialakult ipari tájhasználaton belül marad
Kémények, silók, kemence	meglévő domináns ipari elemek	új tájképi dominancia nem alakul ki
Fásítások, véderdősávok, fasorok	részleges takarás, porfogás, élőhelyi funkció	fenntartásuk tájvédelmi és természetvédelmi szempontból indokolt

Tájképi elem	Értékelés	Következtetés
Közlekedési és anyagmozgatási felületek	meglévő ipari közlekedési rendszer	a kijelölt burkolt felületek használata mellett zöldfelületi igénybevétel nem jelenik meg
Éjszakai látványhatás	üzemi világítás	lefelé irányított, célzott világítás alkalmazása csökkenti a zöldfelületek és fásítások fényterhelését

9.3. Egyedi tájértékek

A vizsgálati területen egyedi tájértékként nyilvántartott természeti vagy kultúrtörténeti elem a rendelkezésre álló adatok alapján nem azonosított. A telephely környezetében a helyi tájképi értéket a településszegély, a fásítások, a zöldfelületi sávok és az ipari terület peremi növényzeti elemei adják. A fásítások és véderdősávok megtartása az egyedi tájértékekre vonatkozó tájvédelmi szemlélettel összhangban áll.

10. Natura 2000 előszűrés és hatásbecslési álláspont

A Natura 2000 értékelés célja annak megítélése, hogy a vizsgált tevékenység valamely Natura 2000 terület jelölő élőhelytípusára vagy jelölő fajára közvetlenül vagy közvetett hatásúton keresztül jelentős hatást gyakorol-e. A vizsgálati ingatlanok nem Natura 2000 területek, és a telephely közvetlen szomszédsága sem Natura 2000 jogi besorolású terület.

Vizsgálati szempont	Értékelés	Natura 2000 következtetés
Közvetlen területfoglalás	Natura 2000 terület igénybevétele nincs.	jelentős hatás nem azonosított
Élőhely-átalakítás	A tevékenység a meglévő ipari telephelyen zajlik, természetközeli vagy jelölő élőhely átalakításával nem jár.	jelentős hatás nem azonosított
Levegőterhelés	A legnagyobb levegővédelmi hatásterület a P1 pontforrás NOx kibocsátása alapján 1302 m; Natura 2000 jelölő élőhelyhez kötött káros hatásút nem azonosított.	jelentős hatás nem azonosított
Zaj és rezgés	A zaj- és rezgésvédelmi vizsgálat védett természeti vagy Natura 2000 receptort nem azonosít károsodással érintett elemként.	jelentős hatás nem azonosított
Felszíni és felszín alatti víz	A vizsgált tevékenység természetes vízi Natura 2000 élőhelyre vezető közvetlen szennyezési vagy hidrológiai hatással nem rendelkezik.	jelentős hatás nem azonosított
Kumulatív hatás	A szakági hatások a meglévő ipari és települési térben maradnak; Natura 2000 jelölő értékek állapotromlása nem következik be.	jelentős hatás nem azonosított

A fentiek alapján a vizsgált mészgyártási tevékenység Natura 2000 területre gyakorolt jelentős hatása nem azonosított. Jelölő élőhelytípus vagy jelölő faj természetvédelmi helyzetét hátrányosan befolyásoló közvetlen vagy közvetett hatás nem került megállapításra.

11. Természet- és tájvédelmi intézkedések

A szakvéleményben rögzített természetvédelmi és tájvédelmi állapot fenntartását az alábbi intézkedések biztosítják:

Intézkedési terület	Előírt / alkalmazott intézkedés	Ellenőrzés gyakorisága
Telephelyperemi fásítások és véderdősávok	Az északi, déli és nyugati peremi fásítások, fasorok és véderdősávok megtartása, sérült vagy elhalt egyedek pótlása tájba illő, lehetőség szerint őshonos vagy helyben bevált fajokkal.	évente legalább egy alkalommal, vegetációs időszakon kívül állapotfelmérés

Intézkedési terület	Előírt / alkalmazott intézkedés	Ellenőrzés gyakorisága
Vegetációkezelés	Cserjeirtás, faápolás és jelentősebb zöldfelületi beavatkozás a madarak költési időszakán kívül; sürgős balesetveszély-elhárításnál a fészkelőhelyek előzetes ellenőrzése.	évente, illetve beavatkozás előtt
Diffúz por csökkentése	Burkolt utak, rakodóterek és anyagmozgatási pontok tisztántartása; szállítószalag-burkolatok és áttöltési zárások üzemképes állapotának fenntartása; kiszóródott mész és mészkőpor eltávolítása a műszak során.	napi üzemi ellenőrzés
Zöldfelületek védelme	Anyag, hulladék, gép és jármű tartós elhelyezése a fásítások gyökérszójában és gyepes szegélyeken nem történik; közlekedés kijelölt útvonalakon.	folyamatos üzemi rend
Csapadékvíz és talajvédelem	A csapadékvíz-elvezető rendszer, rácsok és árkok mészpor- és hordalékmentes állapotának fenntartása; lúgos anyag zöldfelületre vagy csapadékvíz-rendszerbe jutásának megakadályozása.	havi szemrevételezés, csapadékos időszakban fokozott ellenőrzés
Világítás	Kültéri világítótestek célzott, lefelé irányított működtetése; fásítások és zöldfelületek indokolatlan éjszakai megvilágításának elkerülése.	üzemeltetési ellenőrzés
Zajcsökkentő intézkedések	A zajvédelmi szakvéleményben értékelt zajcsökkentő műszaki megoldások és üzemi zajforrás-határértékek betartása.	éves zajvédelmi belső felülvizsgálat és szakági mérés a vonatkozó rend szerint
Madárvédelmi szempontok	Fásításokban, épületszegélyeken és technológiai szerkezeteken észlelt aktív fészek zavartalanul hagyása a költési időszak végéig; beavatkozás természetvédelmi szempontú ellenőrzés után.	munkakezdés előtt, érintett beavatkozásnál

12. Összegző szakértői vélemény

A rendelkezésre álló dokumentációk, szakági vizsgálati eredmények és jogszabályi érintettségi ellenőrzés alapján a HCM 1890 Hejőcsabai Cement- és Mészipari Zrt. Miskolc-Hejőcsaba, Fogarasi utca 6. sz. alatti mészüzemének vizsgált mészgyártási tevékenysége természetvédelmi és tájvédelmi szempontból elfogadható.

A tevékenység közvetlen területfoglalása országos jelentőségű védett természeti területet, ex lege védett természeti értéket, Natura 2000 területet, országos ökológiai hálózati elemet és helyi jelentőségű védett természeti területként nevesített ingatlant nem vesz igénybe. A telephelyen igazolt, lokális természeti értéként nyilvántartandó védett növény- vagy állatfaj előfordulása nem azonosított; a telephelyi és peremi fásításokhoz kötődő, gyakori, tágtúrású madárfajok előfordulása a fásítások és véderdősávok fenntartásával kezelhető.

A levegő-, zaj-, rezgés-, talaj- és felszín alatti vízvédelmi szakági vizsgálatok alapján a tevékenység hatásai a meglévő ipari-gazdasági térhasználat keretei között maradnak. A legnagyobb levegővédelmi hatásterület 1302 m, a pontforrasi por hatásterület 428 m, a diffúz porforrások hatásterülete 67 m, illetve 13 és 82 m. A zajvédelmi hatásterület védendő létesítményeket érint, de a szakági számítások szerint a zajterhelési követelmények teljesülnek, és természetvédelmi oltalom alatt álló élőhely károsodása nem állapítható meg.

A talaj- és felszín alatti vízvizsgálatok az ipari előhasználatú telephelyre jellemző abiogén környezeti állapotot mutatnak. A felszín alatti vízminták vizsgált paraméterei a 'B' szennyezettségi határértékeket nem haladták meg; egyes vízkémiai jellemzők határérték közeli, de határérték alatti tartományban szerepelnek. A talajminták közül az 1. és 3. mintában kimutatott bárium-terheltség természetvédelmi szempontból a műszaki védelem és a telephelyi üzemeltetési fegyelem fenntartását indokolja, de védett természeti területre, Natura 2000 területre vagy igazolt védett faj élőhelyére irányuló káros hatást nem igazol.

Tájvédelmi szempontból a tevékenység a kialakult ipari tájhasználaton belül marad. A meglévő ipari létesítmények továbbra is a tájkép meghatározó elemei; új tájkarakter-váltás nem jön létre. A telephelyperemi fásítások, fasorok és véderdősávok fenntartása tájvédelmi és természetvédelmi szempontból egyaránt indokolt.

Megállapítom, hogy a mészüzem vizsgált mészgyártási tevékenységének természetvédelmi és tájvédelmi akadálya nincs. A szakvélemény 11. fejezetében rögzített intézkedések alkalmazása mellett a tevékenység védett természeti értéket, Natura 2000 jelölő élőhelyet vagy jelölő fajt, valamint helyi jelentőségű védett természeti területet nem károsít.

13. Szakértői nyilatkozat és aláírási oldal

Alulírott szakértő kijelentem, hogy a jelen szakvéleményt a rendelkezésemre bocsátott dokumentumok, a jogszabályi követelmények, a szakági vizsgálati eredmények és a természetvédelmi-tájvédelmi szakmai szabályok alapján készítettem el. A szakvéleményben szereplő megállapítások a vizsgált telephelyre, a megjelölt tevékenységre és a felhasznált dokumentumokban rögzített műszaki, környezeti és vizsgálati adatokra vonatkoznak.

Miskolc, 2026. június 9.

Készítette:

Katkó Lajos

---

természetvédelmi szakértő / tájvédelmi szakértő
nyilvántartási szám: SZ-002/2016.
szakterület: természetvédelem, tájvédelem